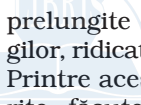

Orașul era asaltat de cuvinte și de zgomotul lanțurilor de la afumătoare. Țigăncile lui Mantu împărțeau în poartă pahare de rachiu îndulcit, iar clopotul cel mare de la Sfântul Spiridon aducea aminte în fiecare moment că în oraș se pregătea o nuntă. Uitând de ciumă, cu toate amenințările venite de la cancelaria domnească, măcelarii se întorseseră la mese, aducând cu ei iepuri care în acea primăvară ajunseseră să coste doar 40 de bani. Dar chiar și așa, cumpărătorii nu se înghe-suiră. Cei mai mulți preferau să ia raci de baltă și să-i mănânce cu usturoi, încredințați că așa țin ciuma la distanță. Un coș cu o sută de raci costa 15 bani, cât cinci pâini, dar nu mai puțin ca o rață.

Maiorca săltă coșul pe umăr și ieși pe poarta din spate. Împreună cu frații ei scosese din balta lui Doicescu câteva sute de raci care așteptau acum în fața bucătăriei. Cu toate că vătășelul de curte, un grăsan idiot, era cu ochii pe ea, reușise totuși să ia un coș pe care spera să-l vândă.

Urcă în viteză până la popa Mitu, abia întors de la Biserica Scaune. Tranzacția avu loc lângă poartă. Maiorca îi ceru 5 bani, însă popa îi aminti că, dacă o pâra lui Doicescu, ar fi fost ca și vândută. Și nu undeva la mai bine, ci la mânăstiri, unde ar fi scos untul din ea. Maiorca nu comentă, iar părintele îi întinse 2 bani. Fata lăsă un bot lung și se întoarse să plece, dar Mitu o opri strigând-o pe nume. Voia să știe ce făcuse la moșie și ce acareturi avea boierul pe-acolo. Apoi îi mai dădu un ban lăsând-o să plece.

Casa lor era tocmai în fundul curții, dincolo de balta care ajungea aproape de Dâmbovița. Cum te uitai din cerdacul lui Doicescu, se vedea o ridicătură printre sălcii, un fel de pălărie bătută de soare. Cu pereții de cărămidă, casa lor era de departe cea mai falnică din țigănia care mărginea partea sudică a domeniului. Toată suflarea de țigani trăia în câteva corpuri de clădire, lungi ca omida,

prelungite de un șopron. Acestea erau odăile slugilor, ridicate încă de pe vremea lui Chiriță Doicescu. Printre acestea se înălțau și câteva case mai răsărite, făcute pe cheltuială personală, iar între ele se afla și casa cărămidarului, învelită cu olane și alcătuită din trei odăi. Lângă piciorul scării stătea legat Sultan, care se gudura pe lângă Maiorca ori de câte ori o vedea. L-ar fi dezlegat, dar îi era frică să nu se piardă ori, și mai rău, să nu ia ciuma, care răbufnea din lună în lună pe la periferiile orașului. Așa că de câte ori îl vedea îl întreba cu vocea ei hârâită:

— Dacă-ți dau drumu', unde-o să te duci? Baremi aicea sunt eu!...

Timpul petrecut la moșie i se păruse un veac, iar viața insuportabilă. Cărămidarul încercase în mai multe rânduri s-o dea, însă nu obținuse de la nimeni mai mult de 7 taleri. La țară toate erau mai ieftine și munca mai grea.

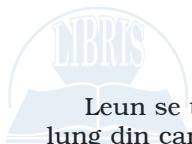
Pentru Cucumeaua, Maiorca făcea 15 taleri. La prețul ăsta își dăduse toate fetele. Ce e drept, nici nu ieșise din casa Doicescu. Fetele lui erau măritate cu băieți din curte, toți ai boierului Doicescu, care se știa că nu făcea niciodată schimb de țigani. Nimeni din neamul Doicescu nu făcuse vreodată, toți considerând că aveau o datorie față de țiganii lor să nu-i lase să încapă pe mână străină. Când o rudăreasă făcuse un copil cu țiganul unui logofăt, Doicescu luase copilul, dându-i logofătului jumătate din valoarea aceluiaș prunc, iar rudăresei îi interzisese să-l mai vadă vreodată pe țiganul care era tatăl copilului ei. Nicio clipă nu se pusese problema căsătoriei. Țiganii lui Doicescu își aveau rangul lor de țigani de casă mare, iar orice legături în afara casei n-ar fi provocat decât încurcături.

Maiorca împături șuba în căptușeala căreia își ținea toată averea, aproape 25 de bani, și ieși din casă ca o ghiulea. Îl consolă pe Sultan cu câteva vorbe, iar câinele lătră în urma ei, până când ajunsese pe malul bălții. Străbătu zona de sălcii, curtea curcanilor, trecu pe lângă jghebul fântâni

și ajunse, în sfârșit, la bucătărie. În jur era liniște. Nici măcar glasul vătășelului nu se auzea, iar în încremenirea generală, Maiorca făcu pași fini pe alee. Dacă ieșea pe poarta din față, n-ar fi văzut-o nimeni. Într-un minut era la limonagiu, pe care îl putea descrie și noaptea-n somn, stând aplecat peste tablaua lui, împodobită cu panglici roșii, de unde ajungeau până la ea aburii covrigilor, răsuflarea ouălor dulci și săgețile dracolinelor abia scoase din tingire. Un ban merita și ea pe ziua aceea, pe care îl vedea prefăcut într-un oușor cu scortîșoară și-ntr-o pungă cu zaharicale felurite. Încă doi pași și deschidea poarta. Deasupra bătea o creangă de zarzăr. Maiorcăi i se luă răsuflarea. Înainte de-a pune mâna pe clanță, știu că urma ceva, o durere de cărpă care se rupe. Mai întâi o izbi mireasma, apoi îl văzu pe Leun, același Leun pe care-l lăsase în urmă cu zece luni, gătit cu ișlic fumuriu, și pe care-l regăsea acum cu un șal luxos, înfășurat peste frunte, ceea ce o făcu instinctiv să se dea un pas înapoi, în timp ce din labirintul hainelor ei răbufniră dorințele îmbibate cu scortîșoară și zahăr ars. El era o lumânare care pârjolea în jur totul. Nu-i vedea petele de păcură ale ochilor. Nu-i vedea gura care o sărutase. Era doar fantoma lui Leun, prefăcută în ceață. Maiorca se întoarse și-o luă la fugă. Abia când ajunse la tufa de liliac, lângă puținile care străjuiau bucătăria, îl privi în sfârșit. Sub soarele de aprilie, șalul lui Leun strălucea verde și galben, papucii lipăiau pe marmura scărilor, iar bastonul de măsurat stofe scotea pocnete înfundate, aducându-i în urechi muzica uitată a strămoșului ei. Din fiecare lovitură de piatră răzbătea și refuzul lui ferm. Nu se va mai uita spre ea niciodată. N-o s-o mai strige pe nume. N-o să-și mai aducă aminte c-o sărutase.

Un vâjâit îi trecu pe lângă ureche, iar în clipa următoare o văzu pe Tranca țâșnindu-i pe lângă umăr și îndreptându-se în direcția lui Leun.

Gura vătășelului de curte se auzea ca o sită pentru fasole, sâsâit și pietros.

Leun se trezise cu noaptea în cap, după un vis lung din care nu-și amintea decât ochii înzăpeziți ai Maiorcăi și chiotul ei, devenit în vis un mârâit de lighioană scăpată din lanț. O visase zvârcolindu-se pe macatul vârgat al patului său, iar amintirea visului îi umplu sângele cu un zumzet ajuns până-n gât, urcat până-n creier. Vocea, acea voce de bărbat care strigase după Maiorca, îl urmărea încă, transformată într-un șir nesfârșit de furnici. Nu-i plăceau cuvintele grele, fără perdea, linse de limbile mațaghinilor, cuvintele evitate, mestecate mai greu de niște fălci subțirele, cuvintele care spuneau prea de-a dreptul, știute de oricine, pedepsite, care arătau totul, fără să mai lase mare lucru de povestit, acele cuvinte care nu cereau niciun efort și care făceau să scadă valoarea gurii care le alesese. Totuși, dintre aceste cuvinte exista unul care îl făcuse întotdeauna să spere. În spatele lui se deschidea paradisul. De la el se lăsa noaptea plăcerilor la care visează orice suflet de om. Iar acesta, deși spus de câteva mii de ori zilnic, detestată și terfelită în mod unanim, era ca un bandaj peste rană, ca o picătură de apă pe buzele pârjolite, ca o linguriță de șerbet, așezată pe farfurie. Leun recunoștea că în niciun cuvânt nu mustea viața cum clocotea în acesta. În niciuna dintre limbile pe care le învățase nu exista atâta tărie, nici măcar în dialectul tribului său, cum se revărsa din sonoritatea cuvântului *pizdă*. Avea aspreală de țuică și dulceață de afion, era împâclit de fumul celor mai parfumate ierburi. Avea ecou. Făcuse o călătorie lungă prin gurile lumii. Era bătrân. Era rezistent. Era cuvântul lui preferat dintre cuvintele rele.

Amintirea vocii din stradă care strigase după Maiorca îl umplu de mici fericiri, care până la prânz se înmulțiră ca o puzderie.

Când deschise poarta casei Doicescu era deja un furnicar în mișcare.

Dan Brașoveanu Doicescu ieși în cerdac tocmai când Maiorca trecuse în curtea bucătăriilor, iar Leun, aiurit de neașteptata întâlnire, se apropia de scările casei. Boierul îi făcu semn să urce, întinzând brațul, pe lângă care mâneca de tafta flutura ca o aripă proaspăt frântă. Peste cartier bătea în rafale parfumul gogoșilor, dar pentru Leun toate miresmele veneau din fustele Maiorcăi, pe care nici n-apucase s-o vadă. Iar în clipa invadată de prăjeli și de vocile liniștite ale prânzului mic apăru Tranca, învăluită în clinchetul nasturilor și-al zdrăngănelor de aramă, aninate în păr. Doicescu ridică întrebător arătătorul, dar țiganca îl ignoră, repezindu-se spre croitor, pe care-l scuipe, burnițând cu blândețe un lichid ținut până atunci în gură.

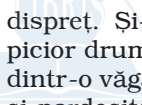
— Să-ți meargă bine, jupâne! îi ură ea, apoi se făcu nevăzută.

În respirația primăverii, aromată cu susan ars, cu prăjeală de lămâi și zahăr turcesc, ochii lui Doicescu se umplură de lehamite, iar Leun se șterse discret cu un colț al șalului nou.

Boierul vroia un rând de haine pentru petrecerea de la Palat. Câteva minute bune vorbi despre importanța aceluși eveniment, cântărindu-l pe croitor, care se pregătea să-i ia măsurile. Privit de jos în sus, părea emoționat, iar boierul se gândi că poate îl tulburase nebuna de Tranca. Leun i se părea ținut în lichior de afine și observă că vorbea ca un grec cu ceva educație.

— De cât timp ești în București?

Croitorul se ambală. Avea un nas bine înfipt în fălci, de bărbat care putea să facă față la nopți grele. În cuvinte avântate, povesti cum venise pentru Mavrogheni. Era roșu-rac. Bineînțeles, Doicescu habar n-avea că în mintea lui Leun nu tremurau decât sâni Maiorcăi, grămăjoare ascunse în pânzica albastră. Privindu-l cum îl lăuda pe grecoteiul prefăcut între timp în ulcele, Doicescu zâmbi cu

dispreț. Și-l imagina pe croitoraș străbătând la picior drumurile ca să ajungă la București, plecat dintr-o văgăună de greci, tencuită cu papuci vechi și pardosită cu sâmburi de măslina murate.

— E adevărat că i-ai făcut haine contelui Hastatov?

Leun se dezlănțui, expunând fără rezerve admirația pe care o avea pentru rus.

— Am auzit c-ar purta un fel de izmene prin care se vede tot...

Și cum Leun se făcuse șofran, Doicescu se lungi un sfert de ceas, descriind pantalonii de muslin și tot ceea ce se putea vedea prin pânza lor ca o lacrimă de peltea.

Maiorca suspina în tufa de liliac, Doicescu pălăvrăgea amuzat, iar Leun era doar un țanțar amortit pe fundul unei carafe. Erau trei suflete împletite, trei oameni legați în aceeași poveste.

10

În timp ce Maiorca ofta, iar Leun ieșea pe poartă, aiurit de dorințe, dascălul Arghir trecu prin cea mai neașteptată întâmplare.

Urca spre casa bijutierului, ca de atâtea ori, încercând s-o descopere pe Zoica în curtea largă în care se muncea de zor pentru nunta de a doua zi. Dacă ar fi ieșit atunci o trăsură, nu s-ar fi dat la o parte. Se considera deja mort. Când își auzi numele, primul impuls fu să-și astupe urechile. Ridică privirea și îngheță în mijlocul străzii îmbălsămate de parfumuri și de zumzăiala vătășelilor care pregăteau nunta. Peste balustrada balconului se bălăngăneau mâinile Zoicăi, un puf de păpădie înfășurat într-un testemel alb, pe care trâmbele de fum îl făceau să tremure. Întâlnirea avu urmări pe care nu le-ar fi ghicit nici din o sută de încercări. Strada era plină, iar mulți îl văzură pe dascăl înfipt în trotuar, ca o acadea. Zoica zâmbea în haloul lăptos al balconului. Era soare văzut prin cristal și vremea tihnită de dinainte de nuntă. Dar